

© Editura EIKON

București, Str. Smochinului nr. 8, sector 1,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

**Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din România (CNCS)**

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a
României

ISBN: 978-606-711-503-1

Editor: Valentin Ajder

Victoria Comnea

ALEXANDROPOL

Orașul lui Manuc Bei

E I K O N

București, 2016

Partea întâi

Capitolul 1

Trăsura îi purtase până la marginea Vienei sau chiar ceva mai departe. Guibert îl legase la ochi și, pe tot parcursul aceluia drum, nu rostise niciun cuvânt. Din când în când, simțea totuși mâna medicului așezată încurajator peste a lui.

Odată ajunși, Guibert îi desfăcuse legătura și abia atunci privise pe fereastra trăsurii. Numai că ziua trecuse demult. Era deja noapte.

„Du-te!” îi șoptise medicul.

Cum nu îl aștepta nimeni, rămăsese totuși în apropierea trăsurii după ce coborâse. După un timp, undeva, în beznă aburoasă a nopții întrezărise două siluete. Aveau aceeași înălțime și veneau spre el, pășind în același ritm. Când au ajuns în fața lui, unul dintre cei doi bărbați i-a întins mâna. A fost de ajuns acea atingere, ca să-și dea seama că acela era Magul. Îi descifrase imediat calmul, siguranța, ba chiar și unda unei compasiuni discrete, dar sincere. Așa a simțit atunci.

Celălalt bărbat purta o pelerină neagră, cu gluga trasă mult peste față. Ținea în mână un trandafir roșu pe care i l-a oferit. Nu putea fi decât Asistentul.

Cei doi l-au condus până în mijlocul unei arene. Mai multe fackle aprinse marcau marginea ei circulară, iar dincolo de vibrația luminii lor arzătoare, se ridica doar zidul unui întuneric deplin.

Magul urma să ardă. După ce l-a asigurat că totul va

decurge „normal”, urcase câteva trepte și intrase într-o cutie mare, un fel de sarcofag așezat vertical. Asistentul ferecase bine ușa în urma lui, apoi aprinsese, pe rând, cele patru suprafețe verticale. Dreapta, stânga, față, spate.

Nu reușise niciodată să afle unde anume se întâmplaseră toate acestea. Medicul și prietenul său Guibert refuzase să-i spună. A rămas cu impresia bizară că nimerise într-un imens athanor sau pe un tărâm al transformărilor în care trupul omenesc putea fi risipit și reconstituit, iar sufletul ars de suferință putea primi noi aripi de speranță.

„Gândește-te la ființa pe care ai pierdut-o!”

Primind acea comandă mentală din partea Magului, rostise numele ei în gând. Doar în gând. Nici n-ar fi putut altfel. Își simțea gura ca pecetluită în tăcere.

„Hm! Eine Frau mit Sympathetische Ohr. Eine Königin der Pentagramme.”

În mod cert, Magul se gândise la Regina de Pentacle din cărțile de tarot, o femeie dăruită cu ureche simpatetică, o femeie binecuvântată cu darul de a trezi în oameni cele mai tainice trăiri sufletești.

„O vei vedea chiar acum”, continuase el.

Sarcofagul ardea cu flăcări mari. Un veritabil rug. Totuși nu-și amintea să fi simțit iradierea căldurii, ci doar o permanentă adiere de răcoare. Apoi, îl invadase un fel de amorțeală, o lene benefică. Totodată, devenise și mult mai ușor. Întunericul, lumina, rugul se estompau, piereau de fapt și, în locul lor, nu mai văzuse nimic altceva decât chipul bine-cunoscut. Îl aștepta în umbra unor copaci seculari, cu trunchiuri puternice și coroane generoase. Îl privea cu aceeași unduire catifelată, un fel de ezitare sau reținere melancolică. În acel moment, acea privire avusese pentru el valoarea unei certitudini.

Ea era vie. Întru totul vie.

Rostise dintr-o suflare numele pe care nu mai îndrăznise să-l rostească de la moartea ei tragică, petrecută cu ceva timp în urmă. Făcuse chiar primul pas spre ea, numai că, în acel moment, zărise deodată bărbatul cu gluga trasă mult peste față care se apropia de el. A crezut că era Asistentul. Ajuns în fața lui, omul își îndepărtase pelerina cu o ușoară mișcare a umerilor. Abia atunci și-a dat seama că se înșelase. În fața lui stătea chiar Magul. Nu arsese, nu dispăruse. Așa a crezut atunci.

Să fi fost doar un dublet sau chiar o altă ipostază a Magului?

„Acum am să te rog să-mi înapoiezi trandafirul. Aura ta a fost purificată. Îți vei putea continua viața. Nu vei mai suferi decât arareori.”

Chiar se întâmplaseră toate acestea?

Uneori, se întreba dacă totul nu fusese decât un vis hipnotic indus prin magia unui doctor pentru suflete. Guibert îi promisese că îl va duce la un astfel de doctor.

De fapt, nu mai avea importanță. Important era doar faptul că, după strania întâlnire cu acel Mag sau... doctor sufletist, scăpase într-adevăr de suferința care, până în acel moment, îl însoțise zi de zi și noapte de noapte, lăsându-l să zacă neputincios, fără gânduri, pradă dorinței de a-și pune capăt zilelor. Rămăsese doar cu amintirea suferinței. Dar și-o amintea ca pe ceva dintr-o altă existență. Nu mai avea puterea de a redeștepta în el acea imperioasă intenție suicidară.

În perioada următoare, își recăpătase puterile și chiar se înhămasse la un soi de muncă mai specială. Lucrase intens și concentrat. În mai puțin de o lună, terminase deja o gramatică franceză în limba armeană. Lucrase cu gândul doar la bucuria copiilor săi. Întocmise acea gramatică numai pentru ei. Editorul, însă, considerase că o putea tipări în mult mai multe exemplare decât îi

solicitase el. Era convins că va obține un câștig foarte bun, având în vedere că toți armenii din Viena își doreau o astfel de gramatică.

Încet-încet, revenise la preocupările lui mai hotărât ca niciodată să miște, să urnească lucrurile într-un sens benefic pentru cât mai mulți oameni: construirea unui mare oraș-port. Din când în când, mai avea totuși coșmaruri. „Nu vei mai suferi decât arareori”, îl prevenise Magul. Într-adevăr, vechea lui suferință năvălea, se dezlanțuia uneori...

Pentru că nu putea uita totuși moartea ei.

Pentru că încă se mai simțea profund vinovat.

Pentru că, de fapt, se străduia să nu uite partea lui de vină.

Undeva, deasupra pădurii din Hâncești, pălpâi o geană de lumină. Noaptea ceda, se îndepărta, risipind noianul acestor gânduri pricinuite de insomnie. În grajd, caii loveau nerăbdători pământul cu copitele. Își întorceau mereu capetele spre ușa grajdului. Adulmecau aerul. Erau în așteptarea omului.

Și el apărui, în sfârșit. O siluetă înaltă, subțire, cu părul alb tuns după moda europeană și o cută adânc săpată între sprâncenele negre.

Eliberați, caii porniră într-un iureș spre lunca din apropiere. Își scuturau coamele, nechezau, se ridicau, săreau, alergând spre iarba plină de rouă și spre apa limpede a pârâului de pe firul văii.

Porni și omul în urma lor. Mergea încet, fără să se grăbească. Zâmbea. Avea un zâmbet în toată ființa lui, pentru că își iubea caii ca pe un al doilea suflet al său, un suflet cu mult mai puternic și liber.

Capitolul 2

Pe malul Nevei, impunătoarele scări ale palatului Hovakim erau pline de lachei în livrele de sărbătoare. Trăsurile trăgeau una după alta și invitații erau imediat conduși spre saloanele cu zeci de lumânări aprinse. Unii dintre ei purtau deja măști, alții și le potriveau din mers, urcând grăbiți scările.

În fiecare an, prințul Hovakim ținea să marcheze ziua de naștere a soției sale printr-un mare bal mascat. Ziarele vremii comentau întotdeauna acest eveniment, enumerând personajele importante invitate: înalți demnitari, ambasadori, generali sau senatori, laudând bucatele, râurile de șampanie, muzica, noile dansuri, totul culminând cu bijuteriile femeilor și frumusețea toaletelor croite după ultima modă pariziană. Finalul balului era marcat întotdeauna de un spectaculos foc de artificii care lumina cerul capitalei imperiale și apele Nevei.

Desigur, acesta a fost și programul balului din 1816. Însă nu pentru toate persoanele sosite la palat. Neobservați, unii dintre invitați s-au retras discret la subsolul clădirii. După ce au străbătut un tunel întunecat, s-au reunit într-o fostă sală de arme, pe pereții căreia se aliniau diverse armuri medievale și mai multe panoplii cu fel de fel de săbii, spade, pumnale, halebarde și topoare. Praful așternut peste ele și pânzele de păianjen dovedeau că respectivele arme nu mai fuseseră folosite de foarte multă vreme. Anii scurși de la ultima lor utilizare schimbaseră mult vechile mentalități care dădeau întâietate forței fizice și violenței sângeroase. Noile generații descoperiseră o

forță cu mult mai eficientă și ușor de folosit: cuvântul. Insidios infuzat prin intermediul societăților secrete, el putea manipula opinia publică pentru compromiterea persoanelor cheie, căderea guvernelor și chiar a unor capete încoronate. Mai ales perioada imediat următoare războaielor napoleoniene a fost deosebit de favorabilă apariției acestui gen de asociere. Încurajate de însuși țarul Alexandru I, societățile secrete înfloreau pe întreg teritoriul Imperiului Rus. Marele salvator al Europei ținea să ofere lumii imaginea unui monarh cu vederi liberale. Din nefericire, tânărul suveran avea să simtă destul de curând efectele catastrofalei sale erori.

Vechea sală de arme din palatul prințului Hovakim era slab luminată. În pâlpâirea unicei lumânări aprinse, cei adunați discutau în șoaptă, așteptând nerăbdătorii ivirea Maestrului. Fuseseră convocați, pentru a li se comunica lucruri „deosebit de importante”.

În salonul destinat balului, prințul Hovakim bătea ușor tactul cu vârful pantofului. Și el era nerăbdător. În sfârșit, un lacheu îl informă discret că „trăsura Excelenței” tocmai trăsese la intrarea din spate. Zâmbind în dreapta și în stânga sa, încurajându-și invitații să se bucure de întreg repertoriul muzicanților angajați, gazda se grăbi să coboare.

Personajul așteptat pășea cu mare dificultate, sprijinindu-se pe două bastoane din abanos cu încrustații de argint. Clătină ușor din cap la urările prințului, se încovoie în direcția unei femei mascate, confidenta țarului, baroana Juliane de Krüdener, zâmbi vag spre restul asistenței, apoi se grăbi să se așeze pe singurul jilt din acea sală.

Ochiul unui mason ar fi descifrat cu ușurință în ritualul desfășurat la deschiderea acelei adunări, ca și în jurământul noului membru cooptat, generalul Bahmetiev, o oarecare asemănare cu cel folosit în

cadru unei veritabile loji masonice. De altfel, pentru același ochi, frapant ar fi fost și inelul cu cap de mort etalat pe arătătorul mâinii drepte de către oficiantul principal, conducătorul societății. Însă, nefiind masoni, niciunul dintre cei adunați în vechea sală de arme a palatului Hovakim nu cunoștea semnificația acelui obiect-simbol. Întrebat direct, bărbatul se grăbea să declare că era doar o bijuterie ca oricare alta, o ultimă cochetărie pe care și-o mai permitea la vârsta lui. Numai că ambiguitatea zâmbetului său contrazicea declarația și lăsa interlocutorul în aceeași dilemă.

Cu timpul, cei din jurul său, membri ai aceleiași societăți secrete recent înființate prin îngăduința țarului, ajunseseră să imagineze și apoi să creadă că inițiatorul și Maestrul lor deținea un grad înalt într-una din lojile europene, poate chiar cel de Venerabil, dar își ascundea, cu discreție, apartenența la francmasonerie, prea puțin agreată în imperiu.

— Și acum, fraților, vă propun să începem, rosti Maestrul, sprijinindu-se ceva mai relaxat de spătarul jilțului. În general, vorbim prea mult. Ne risipim puterea în vorbăria de salon, uitând de țelurile societății noastre. Totuși, sunt unele lucruri remarcabile pe care unii dintre frații noștri au reușit să le înfăptuiască. Cu bucurie am aflat că marele reformator Speranski și toată banda lui de aventurieri infiltrată în anturajul împăratului au fost, în sfârșit, demascați ca spioni și trimiși acolo unde merită. Nu avem nevoie de astfel de oameni. Am aflat cu satisfacție despre această reușită, chiar la revenirea mea din călătoria pe care am întreprins-o în Bavaria, Franța și îndepărtata Scoție. Nu vă ascund faptul că, personal, mi-a fost destul de greu să călătoresc în condiții mai mult decât nesatisfăcătoare. Dar nu vreau să vorbesc despre disconfortul îndurat de mine. Mult mai important este că am reușit să mă întâlnesc cu cei pe care doream să-i

Resp
întâlnesc, iar acum sunt în măsură să vă dau numai vești bune. Frații noștri europeni consideră că țelurile Societății Fiilor Patriei pe care am onoarea să o reprezint sunt pe deplin justificate și se înscriu în planul general de înnoire și organizare a lumii. M-au asigurat că vom primi tot sprijinul lor în acțiunile noastre viitoare.

Fețele mascate clătinate unele spre altele și exclamațiile dovedeau deplina satisfacție a celor prezenți. Încurajările primite de la frații europeni sporeau considerabil încrederea tuturor în inițiatorul și conducătorul societății, ca și în justetea cauzei sau în reușita finală.

Maestrul ridică brațele și potoli rumoarea.

— Cu îngăduința dumneavoastră, aș dori să trecem la o altă problemă. Frații noștri europeni, aproape toți cei cu care m-am întâlnit, au pronunțat de mai multe ori numele unui om care ne-a făcut mult rău în timpul Congresului de la Viena. Cu stupoare am aflat că acest om s-a pripășit de ceva vreme aici, în Rusia, și intenționează să ridice cel mai mare port, un oraș-port care să concureze cu marile porturi din lume. Cel puțin, așa se laudă el în toate memoriile pe care, din păcate, augustul nostru împărat le-a acceptat. Înclin să cred că suveranul a fost orbit sau ademenit de faptul că viitorul oraș va purta numele său: Alexandropol. Cu toții știm cât de sensibil este țarul la astfel de omagii. Ei bine, acest venetic l-a cucerit și cu ideile lui liberale, democratice sau cum vreți să le spuneți, declarând că, în acel oraș, vor locui năpăstuiții turci, ovrei, armeni, toți oprimații din Imperiul Otoman, din Europa sau... de aiurea. Veneticul mai promite că aceștia vor primi nu doar bani, case și scutiri de impozite, dar și dreptul de a-și practica religia, oricare ar fi aceasta. Etțetera, etțetera... Niște utopii, niște năstrușnicii pe care, din păcate, țarul le-a aprobat. Dar noi, noi nu le putem îngădui. În timp ce mă

întorceam din călătoria mea, am avut timp să citesc niște rapoarte și m-am îngrozit. Veneticul nu stă potolit, ci se amestecă și în administrarea guberniei în care vrea să-și construiască orașul. A solicitat guvernului fel de fel de inspecții. În urma lor, preacinstitul guvernator Harting, pe care am avut onoarea să îl cunosc personal și pe care îl apreciez, a fost îndepărtat din funcție. Avem astfel dovada că suveranul s-a lăsat din nou pe mâna unui vântură-lume, fiind de acord cu îndepărtarea lui Harting și numirea unui alt guvernator. Nu știu cât de priceput este acel senator Moderah, dorit de venetic desigur, dar senatorul este doar un simplu civil. Frații noștri europeni mi-au atras atenția că orașul veneticului *nu trebuie să apară pe harta lumii*. În concluzie, datoria noastră este să fim atenți și să îndreptăm ceea ce poate fi îndreptat prin puterile noastre. Consider că, în acea gubernie, trebuie să fie numit un om capabil să restabilească ordinea și ascultarea, adică un militar, nicidecum un civil. Sper să fiți de acord cu mine că generalul Bahmetiev, noul nostru frate aici de față, ar fi cea mai bună alegere. Doar un militar cu experiența lui ar putea opri fanteziile acelui venetic care mai are și tupeul să se împăuneze cu titlul de *bei*.

Generalul Bahmetiev tresări. Nu prea înțelesese unde anume era nevoie de el și nici cine era veneticul care făcuse mult rău Congresului de la Viena și se pripășise în Rusia dar, cum stătea cam într-o rână, își îndreptă imediat ținuta și își umflă militărește pieptul. Dacă până în acel moment avusese unele îndoieli legate de viitorul său, acum nu se mai îndoia că va beneficia de avantajele unui alt statut social și va putea duce o viață confortabilă. Se încovoie umil și rușinat, ca un mujic miluit de stăpân, însă nu primi nici măcar un zâmbet din partea Maestrului.

— Rețineți, așadar, lucrurile pe care am dorit să vi le

Respect pentru esența...
împărtășesc, continuă acesta. Cât de curând, veți primi câte o însărcinare printr-un mesaj semnat LL. Frații mei, până la următoarea adunare, nu uitați că proiectul nostru va fi încununat de succes. *Annuuit coeptis!*

Capitolul 3

Toate aceste servicii ale mele le cunoștea foarte bine sultanul Mahmud care a poruncit atunci să-mi fie conferit titlul de bei (domn) al Moldovei și al Țării Românești și să fiu numit Manuc Bei.

Manuc se lăsă pe speteaza scaunului. Cât de îndepărtată i se părea acea perioadă din viața lui! Și totuși, nu trecuseră decât opt ani. Marele vizir, Mustafa Bairaktar, îl informase despre hotărârea sultanului Mahmud al II-lea de a-i fi conferit înaltul titlu, semnând chiar un *hatiserif*... *pentru serviciile importante aduse Sublimei Porți privind consolidarea fortărețelor de pe Dunăre și aprovizionarea trupelor imperiale...* precum și *pentru... zelul arătat în afacerile externe ale imperiului...*

Mai păstra încă în arhiva personală originalul aceluia act. Era pecetluit, parafat și întărit de semnătura sultanului cu numeroasele ei meandre într-o caligrafie de mare eleganță. Urmărind firul acelor meandre resimți magnetismul insidios al Cornului de Aur sub lumina unei zile de toamnă cu soare blând. 22 septembrie 1808. Stătea tolănit pe pernele din foișorul îmbrăcat în faianță albastră de Persia, peste care se împleteau ramuri lungi de iederă, glicină, viță sălbatică și caprifoi. Savura pe îndelete aroma de ambră a cafelei. Apoi se pornise alaiul. Calul său, împodobit cu valtrapuri, hamuri și ținte aurite, urca la pas colina Bosphorion. Cei care îl însoțeau erau conștienți de marea onoare care i se făcea. Și el, desigur. Totuși, se străduia să-și păstreze luciditatea. Știa că va avea nevoie de ea mai mult ca oricând.